

31 Οκτωβρίου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

BIOCHEMIE R.O.S.E. LIMITED,

Εφεσείοντες-Ενάγοντες,

v.

GENERAL INSURANCE OF CYPRUS LIMITED,

Εφεσιβλήτων-Εναγομένων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7552).

5 *Ναυτοδικείο — Δικαιοδοσία — Ναυτασφάλιση — Ασφάλιση εμπορευμάτων κατά την μεταφοράν τους επί πλοίου — Αξίωση αποζημιώσεων λόγω επελεύσεως κινδύνων — Ο Αγγλικός Νόμος The Administration of Justice Act, 1956, άρθρο 1 (1)(g)&(h) — Η ratio decidendi της αποφάσεως στην Gatoil v. Arkwright-Boston Insurance [1985] 1 All E.R 129 — Η αγωγή δεν υπάγεται στην Δικαιοδοσίαν Ναυτοδικείου, αλλά Επαρχιακού Δικαστηρίου.*

10 Η Εφεσείουσα αξιού καταβολήν ποσών δυνάμει συμβάσεως ασφαλίσεως εμπορευμάτων προς μεταφοράν διά πλοίου και λόγω επελεύσεως προκαθορισμένου από την σύμβαση κινδύνου.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο έκρινε ότι ενόψει του άρθρου 1(1) (g)(h) του Αγγλικού Νόμου The Administration of Justice Act, 1956, που εφαρμόζεται στην Κύπρο η αγωγή υπάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσίαν του Εφετείου.

15 Τα εν λόγω εδάφια έχουν ως εξής:

"(g) Any claim for loss or damage to goods carried on a ship

(h) Any claim arising out of any agreement relating to the carriage of goods in a ship or to the use or hire of a ship".

20 Το Επαρχιακό Δικαστήριο διέκρινε την απόφαση στην *Gatoil v. Arkwright-Boston Insurance* [1985] 1 All E.R 129 επί τω ότι στην υπόθεση εκείνη, όπου η Δικαστική Επιτροπή της Βουλής των Λόρδων έκρινε ότι οι ίδιες πιο πάνω διατάξεις δεν δίδουν δικαιοδοσίαν Ναυτοδικείου σε διαφορές από Ναυτασφάλιση, το επίδικο ζήτημα ήταν ανάκτηση οφειλομένων ασφαλιστρών και όχι, όπως
25 εδώ, η πληρωμή ποσών λόγω απώλειας στα μεταφερόμενα εμπορεύματα.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αποδεχόμενο την Έφεση, αποφάσισε:

1. Η απόφαση στην *Gatou v. Arkwright-Boston Insurance* [1985] 1 All E.R. 129 ερμηνεύεται σε τρεις λόγους:

α. Η φύση της απαίτησης πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την μεταφοράν των εμπορευμάτων. Οι λέξεις "relating to" εδάφιο (η) υποδηλούν συνεκτικό κρίκο μεταξύ της απαίτησης και της ίδιας της μεταφοράς. 5

β. Η ύπαρξη άμεσης σχέσης μεταξύ της απαίτησης και της λειτουργίας του πλοίου υποστηρίζεται και από το ιστορικό υπόβαθρο της δικαιοδοσίας του Ναυτοδικείου. 10

γ. Ο Νόμος του 1956 σκοπόν είχε την ενσωμάτωση της διεθνούς συμβάσεως των Βρυξελλών *International Convention Relating to the Arrest of Sea-going Ships* (10 Μαΐου 1952). Το ίδιο δικαιολογεί προσφυγήν στα *travaux preparatoires* της συνθήκης. Ρητή πρόθεση ήταν ο αποκλεισμός από την συνθήκην διαφορών σχετιζομένων με Ναυτασφάλιση. 15

2. Απαιτήσεις βάσει των εξεταζομένων εδαφίων μπορεί να εγερθούν και κατά του πλοίου, πράγμα που υποδηλώνει τον συνεκτικό κρίκο μεταξύ απαίτησης και λειτουργίας του πλοίου.

3. Το ερώτημα στην *Gatou* είχε συνδεθεί και αποτελούσε απόρροια του ευρύτερου θέματος της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου για επίλυση διαφορών από ναυτασφάλιση. Η υπόθεση δεν διακρίνεται από την παρούσα. 20

4. Οι αποφάσεις των Αγγλικών Δικαστηρίων έχουν πειστική σημασία για τα κατώτερα Δικαστήρια, που επαυξάνεται όταν το αντικείμενο της ερμηνείας είναι, όπως εδώ, το ίδιο. 25

5. Για την στοιχειοθέτηση δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου απαιτείται άμεση σχέση μεταξύ της απαίτησης και της μεταφοράς εμπορευμάτων με πλοίο, η οποία ελλείπει όταν η απαίτηση σχετίζεται με σύμβαση ναυτασφάλισης. 30

Η Έφεση επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Photos Photiades and Co v. General Insurance Company of "Helvetica" Ltd (1965) 1 C.L.R. 188.

Philippou v. Compass Insurance (1987) 1 C.L.R. 344. 35

Joannou & Paraskevaides v. Ieropoulos (1986) 3 C.L.R. 348.

Avgerinos Master Shipping Co Ltd v. Παγκυπριακής Ασφαλιστικής Εταιρείας Λτδ (1990) 1 Α.Α.Δ.191.

Gatoil v. Arkwright-Boston Insurance [1985] 1 All E.R. 129.

The "Aifanourios" [1980] 2 Lloyd's Rep. 403.

Έφεση.

Έφεση από τους ενάγοντες κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Πογιατζής Π.Ε.Δ. και Σ. Νικολαΐδης, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 19 Δεκεμβρίου, 1987 (Αρ. Αγωγής 4993/84), με την οποία η αγωγή των 5 εναγόντων για την αποπληρωμή βάσει του συμβολαίου ναυτασφάλισης της ζημιάς ή απώλειας, την οποία υπέστησαν κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων, απορρίφθηκε λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας.

10

Μ. Μοντάνιος, για τους εφεσείοντες.

Π. Πολυβίου, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Η απόφαση θα δοθεί από τον Δικαστή κ. Γ.Μ. Πική.

15

ΠΙΚΗΣ, Δ: Ένα είναι ουσιαστικά το επίδικο θέμα, το ακόλουθο: Ο προσδιορισμός του δικαστηρίου με αρμοδιότητα να επιληφθεί της διαφοράς η οποία έχει προκύψει μεταξύ των διαδίκων και αφορά την εφαρμογή σύμβασης ναυτασφάλισης βάσει της οποίας οι εφεσίβλητοι (εναγόμενοι) εξασφάλισαν (indemnified) τους εφεσείοντες (ενάγοντες) 20 διά ζημιά την οποία ήθελαν υποστεί λόγω προκαθορισμένων κινδύνων κατά τη μεταφορά των εμπορευμάτων τους από τη Λεμεσό στη Λιβύη με το πλοίο "Diana", το οποίο ανήκει σε τρίτους.

25

Το θέμα ηγέρθη στα πλαίσια της αγωγής των εφεσειόντων εναντίον των εφεσιβλήτων ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας για την αποπληρωμή βάσει του συμβολαίου ναυτασφάλισης της ζημιάς ή απώλειας, την οποία υπέστησαν κατά τη μεταφορά των εμπορευμάτων,

και η οποία αποδίδεται στους κινδύνους εναντίον των οποίων ασφαλίστηκαν με τη σύμβαση ναυτασφάλισης.

Το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αποφάσισε ότι το επίδικο θέμα ανάγεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία Ναυτοδικείου του Ανωτάτου Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 19(α) του Περί Δικαστηρίων Νόμου, 1960 (Ν.14/60) και κατά συνέπεια απέρριψε την αγωγή. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το αντικείμενο της αγωγής συνιστούσε διαφορά υποκείμενη στη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου όπως προσδιορίζεται από το εδάφιο 1 του άρθρου 1 του Αγγλικού Νόμου, Administration of Justice Act 1956, που προσδιορίζει την πρωτόδικη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα το αγωγήμο δικαίωμα κρίθηκε ότι υπάγεται στη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου, βάσει των διατάξεων των παραγράφων (g) και (h) του προαναφερθέντος εδαφίου του νόμου. Και εφόσον διαφορές αναγόμενες στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 19(α) του Ν. 14/60 βρίσκονται έξω από τα όρια της δικαιοδοσίας του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 22(1) του ίδιου νόμου, το Επαρχιακό Δικαστήριο δεν μπορούσε να αναλάβει ή να ασκήσει δικαιοδοσία, διαπίστωση που καθιστούσε την αγωγή απορριπτέα.

Στην καλά διατυπωμένη απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου εξετάζονται οι δι'ιστάμενες απόψεις ως προς τη φύση της σύμβασης ναυτασφάλισης και τη σχέση της με τα θέματα που προσδιορίζουν τη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου βάσει των παραγράφων (g) και (h) του άρθρου 1.1 του Νόμου του 1956 καθώς και η Κυπριακή και Αγγλική Νομολογία που τείνει να ρίψει φως στην ερμηνεία των σχετικών διατάξεων και του πεδίου εφαρμογής τους.

Πιο κάτω παραθέτουμε τις επίμαχες διατάξεις της νομοθεσίας, την παράγραφο (g) και (h) που αποτελούν μέρος σειράς διατάξεων του εδαφίου 1, προσδιοριστικών της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου. Στις εισαγωγικές διατάξεις του εδαφίου 1 ορίζεται ότι δικαιοδοσία Ναυτοδικείου παρέχεται σε σχέση με κάθε ένα από τα θέματα που περιλαμβάνο-

- 5 νται στις ξεχωριστά αριθμημένες παραγράφους που ακολουθούν και το συνθέτουν. Κάθε παράγραφος συνιστά αυτοτελή δικαιοδοτική διάταξη χωρίς να αποκλείεται η στοιχειοθέτηση απαίτησης με βάση τις διατάξεις περισσότερων της μίας παραγράφων.

Η παράγραφος (g) προβλέπει:

"Any claim for loss of or damage to goods carried in a ship"

- 10 "Κάθε απαίτηση για απώλεια ή ζημία σε εμπορεύματα τα οποία μεταφέρονται σε πλοίο."

Η παράγραφος (h) προβλέπει:

"Any claim arising out of any agreement relating to the carriage of goods in a ship or to the use or hire of a ship;"

- 15 "Κάθε απαίτηση που εγείρεται από συμφωνία η οποία σχετίζεται με τη μεταφορά εμπορευμάτων σε πλοίο ή στη χρήση ή ενοικίαση πλοίου."

- 20 Το Δικαστήριο κατέληξε, ως θέμα γραμματικής ερμηνείας του κειμένου των προαναφερθέντων παραγράφων, ότι το επίδικο θέμα της αγωγής εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Ναυτοδικείου. Συγχρόνως διαπίστωσε ότι καμιά αυθεντία δεν δεσμεύει ή δικαιολογεί το Δικαστήριο να αποκλίνει από τη φυσιολογική ερμηνεία του κειμένου, η οποία εφαρμοζόμενη στα γεγονότα της υπόθεσης οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το επίδικο θέμα συνιστά τόσο απαίτηση για
- 25 απώλεια ή ζημιά σε εμπορεύματα τα οποία μεταφέρονται σε πλοίο όσο και απαίτηση η οποία πηγάζει από συμφωνία, η οποία σχετίζεται με τη μεταφορά εμπορευμάτων σε πλοίο.

- 30 Παρόλο που η δικαιοδοσία Ναυτοδικείου του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με συμβάσεις ναυτασφάλισης δεν εξετάστηκε ευθέως σε καμιά προηγούμενη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δύο τουλάχιστον αποφάσεις

του υποστηρίζουν έμμεσα τη θέση, όπως επεξηγείται στην απόφαση, ότι διαφορές αυτής της κατηγορίας ανάγονται στη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου. Η πρώτη είναι η απόφαση του Δικαστή Ιωσηφίδη στην υπόθεση *Photos Photiades & Co. v. General Insurance Co. "Helvetia" Ltd**, στην οποία το Δικαστήριο είχε επιληφθεί αγωγής με επίδικο θέμα όμοιο με τη διαφορά που συνιστά το αντικείμενο της ενώπιόν μας διαδικασίας, χωρίς να διατυπωθεί είτε από τους διαδίκους ή από το ίδιο το Δικαστήριο οποιαδήποτε επιφύλαξη για την ευχέρεια του Δικαστηρίου να επιληφθεί της διαφοράς. 5 10

Η άλλη είναι η απόφαση την οποία είχα εκδόσει στην υπόθεση *E. Philippou v. Compass Insurance***, σε σχέση με προδικαστικό θέμα, αναφορικά με την αποκάλυψη αγωγίμου δικαιώματος σε υπόθεση Ναυτοδικείου. Ούτε σε εκείνη την περίπτωση δε συζητήθηκε το θέμα δικαιοδοσίας που εξετάζουμε σήμερα. Ότι κρίθηκε ήταν κατά πόσο η απαίτηση των εναγόντων συσχετιζόταν με ένα ή περισσότερους από τους κινδύνους για τους οποίους είχε παρασχεθεί ασφάλιση. Στην *Philippou* είχε επισημανθεί ότι η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου προσδιορίζεται με βάση την αντικειμενική υφή των γεγονότων που συνθέτουν το αγωγήμο δικαίωμα που και σ' αυτή την υπόθεση αποτέλεσαν, όπως ορθά έκρινε το πρωτόδικο δικαστήριο, το πλαίσιο καθορισμού της δικαιοδοσίας του Επαρχιακού Δικαστηρίου. 15 20 25

Η άλλη κυπριακή απόφαση στην οποία έγινε αναφορά είναι η απόφαση του Εφετείου στην υπόθεση *Joannou & Paraskevaides v. Jeropoulos****. Ούτε εκείνη η απόφαση δεν επιλύει το εγειρόμενο θέμα. Σχετίζεται κυρίως με τον προσδιορισμό σύμβασης για τη μεταφορά εμπορευμάτων 30

*(1965) 1 C.L.R. 188.

** (1987) 1 C.L.R. 344.

*** (1986) 1 C.L.R. 348.

με πλοίο και τα συστατικά της στοιχεία.

5 Η μόνη απόφαση Κυπριακού Δικαστηρίου η οποία
 άπτεται άμεσα του θέματος που καλούμεθα να αποφασί-
 10 σουμε σ' αυτή την έφεση είναι η απόφαση του Δικαστή Αρ-
 5 τεμίδα στην άσκηση της πρωτοβάθμιας δικαιοδοσίας Ναυ-
 τοδικείου του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Angerinos*
Master Shipping Co Ltd v. Παγκυπριακής Ασφαλιστικής
*Εταιρείας Λτδ**, η οποία εκδόθηκε μετά την απόφαση του
 10 Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας που αποτελεί το
 αντικείμενο της έφεσης. Στην *Angerinos* το Δικαστήριο
 κατέληξε ότι η απόφαση της Δικαστικής Επιτροπής της
 15 Βουλής των Λόρδων στην *Gatoil v. Arkwright - Boston*
*Insurance*** είναι καθοριστική ως προς την ερμηνεία των
 παραγράφων (g) και (h) και την ευχέρεια επίκλησής τους
 σε σχέση με δικαιώματα που πηγάζουν από συμβάσεις
 ναυτασφάλισης. Με βάση τις αρχές που προκύπτουν από
 τις αποφάσεις στην *Gatoil*, κρίθηκε ότι διεκδικήσεις που
 20 πηγάζουν από συμβάσεις ναυτασφάλισης για την εξασφά-
 λιση έναντι κινδύνων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων με
 πλοίο δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου αλλά
 στην αστική δικαιοδοσία του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

25 Το πρωτόδικο δικαστήριο κατέληξε σε διαφορετικά συ-
 μπεράσματα ως προς την έκταση της αρχής που προκύ-
 25 πτει από την *Gatoil*, την οποία διέκρινε από την υπό εξέ-
 ταση αγωγή λόγω της διαφοράς μεταξύ των επιδίκων
 θεμάτων στις δύο υποθέσεις. Στην *Gatoil* το επίδικο θέμα
 ήταν η ανάκτηση ασφαλιστρων που οφείλονταν για την
 30 έκδοση συμφωνίας ναυτασφάλισης ενώ στην προκειμένη
 περίπτωση διεκδικούνται αποζημιώσεις για παράλειψη
 των ασφαλιστών να παράσχουν την συμφωνηθείσα εξα-
 σφάλιση έναντι κινδύνων, οι οποίοι είχαν προβλεφθεί και

* (1990) 1 Α.Α.Δ.191.

** [1985] 1 All E.R. 129.

εκδηλωθεί κατά τη μεταφορά των εμπορευμάτων με το πλοίο. Το Δικαστήριο διέκρινε επίσης την πρωτόδικη απόφαση Σκωτικού Δικαστηρίου στην *The "Aifanourios"** στην οποία είχε εγερθεί αγωγή ενώπιον του Ναυτοδικείου για διεκδικήσεις βάσει σύμβασης ναυταςφάλισης. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι οι δικαιοδοτικές πρόνοιες της Σκωτικής νομοθεσίας που αντιστοιχούν με τις διατάξεις των παραγράφων (g) και (h) του νόμου του 1956 δεν καθιστούσαν το Ναυτοδικείο αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς. Παρόλο που αναγνωρίζεται στην Σκωτική απόφαση ότι ως θέμα ερμηνείας οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας θα μπορούσε να ερμηνευθούν ώστε να περιλάβουν στη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου και απαιτήσεις αυτής της κατηγορίας, κρίθηκε ότι τέτοια ερμηνεία δεν εδικαιολογείτο ενόψει του σκοπού της νομοθεσίας σε σχέση με ναυτικές διαφορές που αποβλέπει στη ρύθμιση της μεταφοράς εμπορευμάτων με πλοίο ή σε πλοίο ενώ η σύμβαση ναυταςφάλισης σχετίζεται μόνο έμμεσα με τη μεταφορά τους. Η σύμβαση ναυταςφάλισης έχει ως κύριο στόχο την ευκολία και προστασία του ιδιοκτήτη και όχι τη ρύθμιση των όρων και συνθηκών μεταφοράς εμπορευμάτων με πλοίο που αποτελεί θέμα μεταξύ των ιδιοκτητών και των μεταφορέων.

Ούτε άλλες αποφάσεις των αγγλικών δικαστηρίων που μνημονεύονται στην απόφαση δικαιολογούσαν, όπως κατέληξε το πρωτόδικο δικαστήριο τον αποκλεισμό της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου σε διαφορές που πηγάζουν από σύμβαση ναυταςφάλισης (μεταφορά εμπορευμάτων)**.

Τέλος επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι στην Αγγλία των

* [1980] 2 Lloyd's Rep. 403.

** *I.B.S. Ltd v. Insurance Company Minerva Ltd* [1978] 1 J.S.C. 136.

The St Eleftherio [1957] 2 All E.R. 374.

The Conoco Britannia [1972] 1 Lloyd's Rep. 342.

The Jade, The Eschersheim [1976] 1 All E.R. 920.

The Zeus [1888] 13 P.D. 188.

R. v. City of London Court Judge [1892] 1 Q.B. 273.

απαιτήσεων που βασίζονται σε συμφωνίες ναυτασφάλισης
 επιλαμβάνεται εμπορικό τμήμα του Ανωτάτου Δικαστη-
 ρίου (Commercial Court) και όχι το Ναυτοδικείο, που
 αποτελεί επίσης τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου (High
 5 Court) δεν είναι αποφασιστικό ως προς τη δικαιοδοσία η
 οποία παρέχεται με τις παράγραφους (g) και (h), δεδομέ-
 νου ότι όλοι οι κλάδοι του δικαστηρίου έχουν ομοιόμορ-
 φη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου, η δε κατανομή των υποθέ-
 σεων για σκοπούς εκδίκασης συνιστά εσωτερικό μέτρο
 10 ταξινόμησης.

Τώρα θα προσδιορίσουμε το πλαίσιο της *Gatoil* και το
 εύρος των αρχών που προκύπτουν από τις αποφάσεις που
 δόθηκαν. Αποφασίστηκε ότι η συγκεκριμένη απαίτηση
 (ασφάλιστρα για έκδοση σύμβασης ναυτασφάλισης) ήταν
 15 έξω από τα όρια δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου που παρέ-
 χουν οι παράγραφοι (g) και (h) του εδαφίου 1 του άρθρου
 1 του Administration of Justice Act 1956 για τρεις ξεχωρι-
 στούς λόγους, οι οποίοι άπτονται της φύσης και του πε-
 ριεχομένου σύμβασης ναυτασφάλισης και του συσχετι-
 20 σμού του αντικειμένου της με τη λειτουργία του πλοίου.
 Οι λόγοι αυτοί είναι: (α) Η φύση της απαίτησης και το
 βάθος το οποίο την προσδιορίζει πρέπει να σχετίζονται
 άμεσα και όχι κατά έμμεσο ή απομακρυσμένο τρόπο με τη
 μεταφορά των εμπορευμάτων με πλοίο. Ο όρος "relating
 25 to" στην παράγραφο (h) υποδηλώνει ως αναγκαία προϋ-
 πόθεση για την άσκηση δικαιοδοσίας την ύπαρξη συνεκτι-
 κού κρίκου μεταξύ της απαίτησης και αυτής τούτης της
 μεταφοράς των εμπορευμάτων με το πλοίο ή ζημιάς στο
 πλοίο. (β) Η ύπαρξη άμεσης σχέσης μεταξύ της απαίτησης
 30 και της λειτουργίας του πλοίου ως προϋπόθεσης για τη
 συμπερίληψη απαίτησης στη δικαιοδοσία του Ναυτοδι-
 κείου υποστηρίζεται και από το ιστορικό υπόβαθρο της δι-
 καιοδοσίας όπως διαφαίνεται από τη νομολογία*. (γ) Οι
 35 σκοποί και στόχοι της νομοθεσίας επίσης δικαιολογούν
 τον αποκλεισμό απαιτήσεων που βασίζονται σε συμβάσεις
 ναυτασφάλισης από τα όρια της δικαιοδοσίας που

* *The Alina* [1880] 5 Ex.D. 227.

R. v. City of London Court Judge [1892] 1 Q.B. 273.

παρέχουν οι παράγραφοι (g) και (h). Ο δικαιοδοτικός νόμος The Administration of Justice Act 1956, σκοπούσε στην ενσωμάτωση στο ημεδαπό δίκαιο των προνοιών της διεθνούς σύμβασης International Convention Relating to the Arrest of Sea-going Ships (Brussels, 10 May 1952; TS 47 (1960) Cmnd 1128). Η Σύμβαση απέβλεπε στην κοινή οριοθέτηση της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου και την καθιέρωση ομοίων θεραπειών, κυρίως της σύλληψης πλοίου, για την αποτελεσματική άσκησή της. Η διαπίστωση αυτή σε συσχέτισμό με το κείμενο της νομοθεσίας του 1956 δικαιολογούσε προσφυγή στο προκαταρκτικό μέρος της συνθήκης - *travaux preparatoires* - που αντικατοπτρίζει τις προθέσεις των μερών για τους σκοπούς της. Η εξέτασή τους αποκαλύπτει ότι ρητή πρόθεση των μερών που συνομολόγησαν τη συνθήκη ήταν αποκλεισμός από τη δικαιοδοσία Ναυτοδικείου διαφορών που πηγάζουν ή ανάγονται σε συμφωνίες ναυταςφάλισης. Το δικαιολογημένο της προσφυγής στα προκαταρκτικά της Συνθήκης του 1952 διαπίστωσαν τέσσερα από τα πέντε μέλη της Δικαστικής Επιτροπής ενώ το πέμπτο μέλος περιορίστηκε στους άλλους λόγους που έχουμε εκθέσει για την ερμηνεία που αποδόθηκε στις κρίσιμες παραγράφους (g) και (h).

Είναι άξιο μνείας ότι απαιτήσεις βάσει των παραγράφων (g) και (h) μπορεί να εγερθούν και κατά του πλοίου (*in rem jurisdiction*) με όλες τις παρεπόμενες συνέπειες. Διαπίστωση που επίσης υποδηλώνει το συνδυακό κρίκο που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της απαίτησης και της λειτουργίας του πλοίου*.

Και ερωτάται, αυτό είναι το επόμενο θέμα που θα πραγματευθούμε, αν συντρέχουν λόγοι οι οποίοι δικαιολογούν τη διάκριση της *Gatoil* από την υπόθεση η οποία κρίνεται. Η απάντηση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνάρτηση των αρχών που διατυπώθηκαν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επίδικου θέματος στην υπόθεση εκείνη. Η εξέταση των αποφάσεων που εκδόθηκαν δεν αφήνει αμφιβολία ότι η απάντηση στο συγκεκριμένο θέμα που

* Βλέπε *Haslbury's Laws of England, 4th Ed., vol. 1, para. 311.*

- εκκρεμούσε προς επίλυση της *Gatoil* είχε συναρτηθεί και αποτελούσε απόρροια του ευρύτερου θέματος της ύπαρξης δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου για την επίλυση διαφορών που εκπηγάζουν από συμβάσεις ναυτασφάλισης.
- 5 Αποφασίστηκε για τους λόγους που έχουν συνοψισθεί ότι διαφορές αυτής της κατηγορίας είναι εκτός των ορίων δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου και η συγκεκριμένη διαφορά επιλύθηκε στα πλαίσια αυτής της διαπίστωσης ως φυσική συνέπεια της εφαρμογής της γενικότερης αρχής που έχουμε επισημάνει. Στη μεταγενέστερη απόφαση του ιδίου σώματος (H.L.) *Antonis P. Lemos** εξηγούνται τα αποτελέσματα της *Gatoil*: τονίστηκε ότι ενώ ο όρος "arising out of" στην παράγραφο (h) χρήζει διασταλτικής ερμηνείας, το αντίθετο ισχύει στην περίπτωση του όρου "relating to the
- 10
- 15 carriage of goods in a ship".

- Επομένως, αν γίνεται δεκτή η ερμηνεία των παραγράφων (g) και (h), και γενικότερα η προσέγγιση του θέματος στην *Gatoil*, δεν υπάρχει πεδίο για συσχετισμό των αρχών που υιοθετήθηκαν με τη συγκεκριμένη διαφορά ή τη διάκρισή τους από την ενώπιόν μας έφεση. Βέβαια αποφάσεις των αγγλικών δικαστηρίων δεν είναι δεσμευτικές για τα κυπριακά δικαστήρια με την έννοια που ενέχει η αρχή του δεσμευτικού προηγούμενου και η οποία καθιστά αποφάσεις των ανώτερων δικαστηρίων δεσμευτικές για δικαστήρια που ευρίσκονται σε χαμηλότερη βαθμίδα στην κλίμακα της ιεραρχίας των δικαστηρίων. Ενέχουν όμως πειστική σημασία που στην προκείμενη περίπτωση επαυξάνεται ενόψει του ότι το αντικείμενο της ερμηνείας είναι το ίδιο, δηλαδή οι σχετικές διατάξεις των παραγράφων (g)
- 20
- 25 και (h).
- 30

Η διαπίστωση ότι η νομοθεσία η οποία ρυθμίζει τα όρια της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου του δικαστηρίου σκοπούσε στην ενσωμάτωση διεθνούς σύμβασης με στόχο την καθιέρωση ομοιόμορφης δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου

35 * [1985] 1 ALL E.R. 695

αποτελεί πρόσθετο λόγο για την ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεών της, υπό τον όρο πάντοτε ότι δεν προσκρούει στην λεκτική διατύπωσή τους στο εσωτερικό δίκαιο.

5

Για τους λόγους που παρέχονται στην *Gatoil*, το κείμενο των παραγράφων (g) και (h) δεν προσδιορίζει την ερμηνεία τους όπως έκρινε το πρωτόδικο δικαστήριο. Για τη στοιχειοθέτηση της δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου απαιτείται η ύπαρξη άμεσης σχέσης μεταξύ της απαίτησης και της μεταφοράς των εμπορευμάτων με πλοίο, η οποία ελλείπει στην περίπτωση απαιτήσεων που βασίζονται σε συμβάσεις ναυταςφάλισης, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο όχι τη ρύθμιση της μεταφοράς των εμπορευμάτων αλλά την εξασφάλιση του ιδιοκτήτη έναντι κινδύνων που μπορεί να προκύψουν κατά τη μεταφορά. Η μεταφορά των εμπορευμάτων με πλοίο αποτελεί παρεμφερή λόγο της σύμβασης, δευτερευούσης σημασίας, υποκείμενο στον έλεγχο τρίτων, των μεταφορέων.

10

15

Για τους λόγους που έχουμε εξηγήσει καταλήγουμε ότι η έφεση πρέπει να επιτραπεί.

20

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα. Η αγωγή παραπέμπεται στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας προς εκδίκαση.

Έφεση επιτρέπεται με έξοδα. Διαταγή για επανεκδίκαση.